

Delovne migracije: izboljševanje zakonitih možnosti za delo v EU

Preberite več o različnih delovnih dovoljenjih za državljane tretjih držav in o tem, kako jih EU spreminja, da bi izboljšala področje zakonitih delovnih migracij.

Evropa se sooča z demografskimi spremembami: prebivalstvo se hitro stara, rodnost pa je nizka. Upokojenci naj bi do leta 2050 predstavljali približno tretjino prebivalstva EU. To bo imelo pomembne družbene in gospodarske posledice, vključno z večjim povpraševanjem po zdravstveni oskrbi in socialnih storitvah, nižjo produktivnostjo in višjimi javnimi izdatki.

Evropska unija za pomoč pri reševanju teh izzivov spodbuja zakonite migracije, da bi odpravila pomanjkanje delovne sile, zapolnila vrzeli v znanju in spretnostih ter spodbudila gospodarsko rast.

Oglejmo si nekaj zakonitih načinov, ki omogočajo vstop na trg dela v EU, in kako si jih Evropski parlament prizadeva izboljšati.

Več o ukrepih EU na področju migracij in azila

Modra karta EU: spodbujanje prihoda visokokvalificiranih delavcev

Modra karta EU je dovoljenje za delo in prebivanje, ki državljanom držav, ki niso članice EU, omogoča delo in življenje v EU, če imajo diplomo ali enakovredno kvalifikacijo in ponudbo za delo, ki zagotavlja določen minimalni plačni prag.

Do konca leta 2023 bodo začela veljati spremenjena pravila, ki določajo, da mora ponujena zaposlitev trajati najmanj šest mesecev, in nižajo plačni prag na najmanj 100 % povprečne letne bruto plače v državi zaposlitve.

Modra karta velja do štiri leta in jo je mogoče podaljšati. Imetniki karte lahko pridejo s svojimi družinskimi člani, ki lahko živijo z njimi v EU.

Priznana je v vseh državah EU razen na Danskem in Irskem.

Več o modri karti EU in njeni reformi

Enotno dovoljenje: začasno delovno dovoljenje v posamezni državi

Za tiste, ki ne izpolnjujejo pogojev za modro karto EU, pride v poštev enotno dovoljenje.

Gre za dovoljenje za delo in bivanje, ki ga za največ dve leti izda država EU, v kateri bo državljan tretje države delal in živel.

Direktiva o enotnem dovoljenju iz leta 2011 se trenutno spreminja. Da bi EU postala bolj zanimiva, je predlagano skrajšanje postopka prijave s štirih mesecev na 90 dni. Za prosilce, ki že imajo dovoljenje ali so bili izbrani v okviru partnerstva EU za nadarjene, bi se postopek lahko skrajšal na 45 dni.

Dovoljenje ne bo več vezano na določenega delodajalca, kar bo delavcem omogočilo menjavo zaposlitve, olajšalo usklajevanje delovne sile in zmanjšalo izpostavljenost delavcev izkoriščanju. Delavci bi lahko enotno dovoljenje obdržali tudi med brezposelnostjo, in sicer do devet mesecev.

Aprila je Evropski parlament sprejel svoje pogajalsko stališče, tako da se lahko začnejo razprave s Svetom o končni obliki zakona.

Komu je enotno dovoljenje namenjeno? (H3)

Revidirano enotno dovoljenje pride v poštev za skoraj vse delavce, ki niso državljani EU, in njihove družine, zaposlene študente, sezonske delavce in begunce. Vendar pa za enotno dovoljenje ne morejo zaprositi osebe, ki čakajo na obravnavo prošnje za azil. Prav tako ni namenjeno samozaposlenim osebam.

Status rezidenta EU za daljši čas (H2)

Status rezidenta EU za daljši čas omogoča državljanom držav izven EU, da v EU prebivajo in delajo za nedoločen čas. [Vpeljan je bil leta 2003](#) kot sredstvo za spodbujanje zakonitih migracij in vključevanja državljanov držav nečlanic EU. Posameznik se po pridobitvi tega statusa lahko prosto giblje in dela v EU.

Ti predpisi se prav tako posodablajo. Parlament želi zmanjšati čas prebivanja, ki je potreben za pridobitev pravice, s petih na tri leta ter vključiti begunce in druge skupine, ki se soočajo z ovirami. Novi predpisi bi zagotovili enako obravnavo državljanov EU na področjih, kot so zaposlovanje, izobraževanje in socialni transferji.

Otroci, katerih starši imajo status rezidenta za daljši čas, bi samodejno in ne glede na kraj rojstva pridobili enak status.

Kdo ni upravičen do statusa rezidenta EU za daljši čas? (H3)

Status rezidenta EU za daljši čas ni namenjen državljanom držav nečlanic EU, ki:

- študirajo ali se poklicno usposablajo,
- ki imajo v postopku prošnje za začasno ali mednarodno zaščito,
- prebivajo v EU izključno začasno kot varuške "au pair", kot delavci, ki jih je ponudnik storitev napotil za namene čezmejnega opravljanja storitev, ali kot čezmejni ponudniki storitev.

Priznavanje kvalifikacij migrantov v EU (H3)

Poslanci pozivajo tudi k sprejetju evropskih predpisov, ki bi priznavali kvalifikacije migrantskih delavcev. Hočejo, da se poklicne kvalifikacije ter spretnosti in kompetence, ki jih državljani tretjih držav pridobijo v drugi državi EU, priznajo na enak način kot kvalifikacije državljanov EU. O

priznavanju kvalifikacij, pridobljenih zunaj ozemlja EU, odločajo posamezne države EU.

Leta 2019 je približno [48 odstotkov visokokvalificiranih migrantov delalo na nizko ali srednje kvalificiranih delovnih mestih](#), medtem ko je bilo med državljani EU takih le 20 odstotkov. Najpogostejša oblika zaposlitve je delo čistilke ali gospodinjske pomočnice, medtem ko 62 odstotkov podjetij za računalniško programiranje in 43 odstotkov gradbenih podjetij poroča o pomanjkanju delovne sile.

Države EU lahko pred odobritvijo dovoljenja za prebivanje za daljši čas zahtevajo določeno raven znanja jezika, vendar morajo v teh primerih zagotoviti brezplačne tečaje.

Več o migracijah:

- [Podatki o azilu in migracijah v EU](#)
- [Raziskovanje vzrokov za migracije - Zakaj ljudje migrirajo?](#)
- [Vračanja migrantov: podatki \(infografika\)](#)
- [Kako izboljšati evropski azilni sistem?](#)
- [Nadzor nad mejami EU in upravljanje migracij](#)